

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

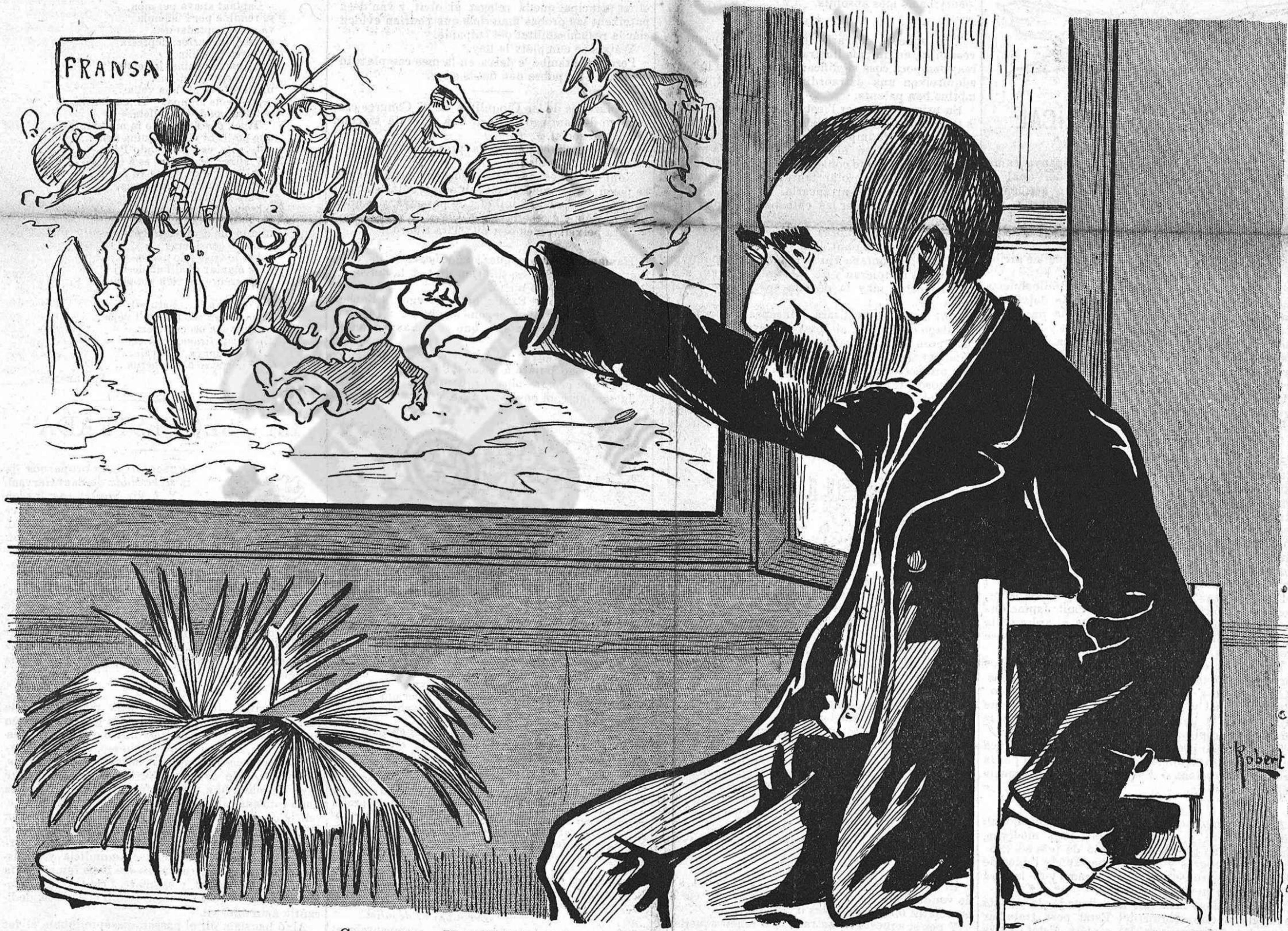
CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagossi)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ. NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50—Cuba, Puerto Rico
y Extranjer, 2'50

Mirant á la casa del vehí

CANALEJAS: —Veyeu? Un dissapte aixís es lo que jo voldria fer á Espanya.

LA SENMANA DE DIJOUS A DIJOUS

E l govern francés no recula. S' ha proposat que les lleys dictadas per l' Assamblea Nacional no siguin lletra morta, y à pesar de les epileptiques contorsions de quatre ve-

llas reaccionaries que, alentades per uns quants buillanguers d' ofici, xisclan y lladran sense tò ni só, las lleys van cumplintse y l' expulsió de les ordres y congregacions facciosas està realisantse ab la mateixa facilitat.

J' n' fan de cabriolas els pobres absolutistes francesos pera veure si logran interessar al país en la seva causa!

Invocacions á la llibertat, qu' ells voldrían veure

trepitjada; protestas d' amor al progrés, qu' ells desitjarian lligar al carro de l' Iglesia; himnes als drets del home, qu' ells son els primers en violar y desconeixer... A tot han acudit, à tot han apelat ab l' esperança, si no d' atraure's al país, de provocar una reacció ó de promoure un desordre que marejés una mica al govern de Mr. Combes.

Pero tot resulta inútil.

El dilema del ministeri francés davant de les or-

dres y congregacions religioses es molt clar y no té volta de fulla.

—¿Voleu quedarvos aquí? Acateu la llei, reconeixeu-la, y accepteu totes las seves conseqüències.

—¿No la voleu acatar? Donchs, fora de Fransa.

Y fa molt bé. Aixís se goberna.

En una nació ben constituida, avans que tot y sobre tot ha d' haverhi la llei.

Els que s' negan á cumplirla son indignes de viu-

re a la seva sombra. Tot dret porta aparellat el seu deber.
Endavant, Fransa! Endavant sempre!

**

Lo mal es que, segons notícies, tota la farda que 'ls francesos estan trayentse del demunt vé a parar a casa nostra.

Fa dia que per la frontera 's veulen passar colles de bultos ab la maleta a la mà.

Aquests bultos son frares, *hermanos*, monjas, congregacionistes; individus d'aquest exèrcit per turbador y funest que la vinya nació ha tingut el bon acord d'enviar a passeig.

Lo qu'ells deuen dir:

—En un lloc o altre hem de viure. Si Fransa 'ns neteja la menjadora, gahónt ens ficaré.

A Inglaterra no 's dirian res; pero no 's deixaria fer de les sevans.

A Italia el govern vigila tant o més que 'l de Fransa.

A Alemanya els seria impossible competir ab els protestants, que tenen l'*establiment* més ben montat que 'l seu y traballan millor y més barato.

—Ahónt anirém, donchs?

¡A Espanya, qu' es terra de llana fina!

Y aquí van entrant, de sis en sis y de deu en deu, com *touristes* inofensius que venen a fer una passejada y a treure unes quantas vistes dels llocs més pintorescos...

**

Pero, dirán vostés, ¿com s' ho pren això 'l nostre govern?

De cap manera. El nostre govern no ho sab que aquesta faramalla estigué invadintnos; no ho sab, no vol saberlo.

Altres mal-de-cap té l' infelis.

Ara ha descubert que la recaudació de contribucions disminueix, que 'ls ingressos d' Aduanas baixan y que a pesar del últim empréstit els quartos s' acaben a marxes dobles...

Calculin, ab aquests *distinguts* domèstichs, si 'l pobre govern ha d' estar per pensar ab frares y monjas!

Diners voldria ell, diners!

PIF-PAF

L' INFECIÓ CLERICAL

Clericalisme a Espanya es un tifus endèmic del qual es molt difícil que n' arribé a curar. El tenim contret per herència, y s' ha apoderat de tot el nostre organisme, de la sanch, dels nervis, dels muscles y fins crech que 'ns arriba al moll dels ossos.

De manifestacions de questa malaltia que 'ns tep ostrats, que no 'ns deixa medir, que 'ns produheix el desvari y la paràlisi, es a dir la perturbació del enteniment y la forsoa inmovilitat del cos, ne presenciem cada dia, y elles bastan y sobran per fer de la pobra Espanya una escepció llamistosa en el concert de les nacions civilizadas.

Una de aquestes manifestacions, la més fresca ha sigut el titulat *Congrés catòlic de Santiago de Gàlicia*.

**

Allà dalt, en aquella ciutat vetusta varen donar-se cits les olives, els corbs y las ratas pinyades del ultramontanisme. Bé buscaren el seu forat, com buscan sempre 'l seu aquesta mena de animalons tètrics, que son el símbol de l'odi a la llum y a l'alegria. Allà hi tenen el sepulcre de les sevans tradicions, en el del sant apòstol, a qui de deixeble que fou de Jesucrist y propagador pacífich del Evangelí, convertiren en un mata-mors, montat a caball y blandint l' espasa.

Ecls l' adoran a 'l aquest Santiago batallador, molt més, moltíssim més que al Sant Jaume que procurava convertir a les multituds al ardor de la seva inspirada paraula. Més que de convéncer, se preocupa de vèncer a viva forsa.

Y en el seu concepte son mors y com a mors han de ser tractats tots els que no pensin com ells, tots quants no s' avinguin a admetre 'l seu predomini espiritual y temporal, fins tots aquells que hajin contret la per ells funesta mania de pensar per compte propi.

Tal es el seu propòsit: la seva aspiració única consisteix en aniquilarlos, quan no pugui per la forsa bruta, apelant a l' asfixia de la intolerància més odiosa.

**

Aquestas aspiracions retrògades, que pugnan ab l' esperit lliure y expansiu dels temps moderns, son las que han provocat la reunio de tots els enemicos del progrés y de la llibertat ab 'l idea de concretar sos projectes en un programa y ab la mira de realitzarlos en una acció comú.

Allà a Santiago hem vist una llopada de prelats de la Iglesia, que cobran del Estat pera traballar contra las prerrogatives del mateix Estat que 'ls manté: allà hi han acudit un gran número de bisbes de levita, fomentadors de l' atràs y l' ignorància; allà 'ls desetxos dels partits reaccionaris, carcundas y integrors, mestissos y cimarróns... Tant sols hi falava l' adhesió de 'n Silvela y aquesta també va serhi.

Encare que del contacte de uns elements tan frenètics, n' havia de resultar més de una escena tumultuosa, arribant els congressistas catòlics en més de una ocasió a punt de rompers el batisme, no per això s' ha de desconeixer la gravetat de las sevans resolucions, may signi sino per lo que aquestas significan, y pel desconcepte en que colocan a

la nació que te la desgracia de contarlos per fills. Perque d' espanyols, per més que diguin, no 'n son ni 'n poden ser.

Vaig a probarho.

**

Per ser espanyol lo primer que 's necessita es reconeixer y proclamar la soberanía d' Espanya per damunt de tot, y ells no reconeixen ni proclaman altra soberanía que la del Papat. Espanya per ells ha de ser un feudo del Vaticà.

De Roma aspiran a rebre'n las orientacions y las ordres. El poder temporal destruirà dintre de la mateixa Italia, pugnan pera reconstituirlo a Espanya, en tota la seva forsa y potència. De aquí 'ls seus clams continuos de «Visca el papa-rey!»

Volen un Papa que reyni y que governi y li franquiejan de bat a bat las portes del poder dintre d' Espanya.

Mitjansant la sumisió de las institucions, aspiran a donals'hi per únic conceller y àrbitre en certs y determinats cassos, al Nunci del Papa. El Nunci ha de ser, segons ells, qui designi als ministres que hajin de governarnos y la forma en que tinguin de fer... sempre catòlicament, es a dir, ofegant tot ressabi de llibertat y independència.

La libertat que més els enquistera es la del pensament. La facultat d' exercir la rahó sense subjecció a pautas, espontàneamente, segons lley de la naturalesa es la primera que tractan de cohibir y anular. Per aquest motiu no han tingut cap reparo en proclamar qu' en una nació catòlica, com es, segons ells, Espanya, l' Iglesia te dret al monopol de l' ensenyansa.

Un congressista jove tingué l' atreviment de dir que l' Iglesia careix de medis pera exercir aquest monopoli, y ab una mica més se 'l menjau.

Per ells l' Iglesia, qu' en son temps sigueu enemiga de tots els descobriments científics que han cap-girat al mon, avuy ho sab tot y ho pot tot, y de tot ha de ser capassa. Perque qu' en la ciència, més que una quimera? Quin propòsit hi ha que perseguir més que 'l de guanyar la gloria del Cel? Pera realisar-lo sobran totas las antorxas y son poches tots els apaga-llums.

No se li pot, donchs, negar el monopoli de l' ensenyansa, qu' en les sevans mans equivaldrà al monopoli de la ignorància portant aparellada com es natural y això es lo qu' ells desitjan, la sumisió y 'l servilisme més absoluts.

**

Tots aquests desvaris, fills de una insensaties vessànica, en un país ilustrat y progressiu no faran resyben poca cosa signififarán; en canvi a Espanya adquireixen una extraordinaria gravetat, per dos motius ben patents.

En primer lloc per l' estat de depressió en que 's troben una gran part dels nostres conciutadans; per l' hipocrisia imperant, pel fanatismus embrutidor que domina en molts esperits, per la mateixa tradició funesta que conserva les arrels de la mala herba y l' ha fet brotar tantas quantas vegadas s' han fet esforços per arrancarla.

En segon terme per les culpables complacencies dels poders públics.

Les plantas trededoras s' arrastran per terra si no trobeissen un punt d' apoyo per enfilarse, y la reacció ultramontana viu arrapada als poders públics que la toleran y ab ella transigeixen, sense haver mostrat mai la deguda energia per extirparla.

Cert que no 's realisarà l' insensat programa de Santiago de Galicia, ab tots las sevans intrasignes, pero no pot negarse que influirà en la vida del país, per trobar els que 'l han formulat un apoyo, una protecció, un carinyo que ja resultan tant com spositos, repugnantes.

Es sobre tot la manifestació de que subsisteix una infeció perniciosa, contra la qual no hi caben més que 'ls remeys heroichs de una revolució veraderament emancipadora.

P. K.

NÚTIL es fer constar l' entusiasme ab que LA CAMPANA s' adhereix al pensament inspirador del meeting celebrat a Madrid el diumenge passat, en commemoració del 29 de juliol de 1837, fetxa de la lley del gran Mendizábal expulsant d' Espanya totes las ordes religioses.

L' anormal situació que atravessem ha privat a Barcelona de celebrar també una manifestació germana de la de Madrid; però si les circumstancies ens han impedit reunir-nos y proclamar pública y solemnemente las nostres aspiracions, no 'ns poden impedir que saludem als valents democràtics de la capital d' Espanya y que com ells cridem: —Gloria a Mendizábal, qu' en plena guerra civil sapigué fer xeixanta cinquants anys enrera lo que avuy en Sagasta ni sisquera s' atreveix a intentar!

Fora convents! Abaix el clericalisme!

A Murcia fa uns quants dies qu' estan clavànts de mala manera.

Motiu?

El pebre vermell. Uns diuen que 'l pebre s' ha de vendre net y pur; altres manifestan qu' es lícit barrejarhi oli y escrofollas d' admestrala...

Y per si aquests tenen rahó o 'n tenen aquells, hi ha hagut tiros y ganivetades, s' ha concentrat la guardia civil de la província y 'l Consell de minis tres s' ha hagut de reunir dos ó tres cops.

Un conflicte d' ordre públic produxit pel pebre!

Això, no pot negarse, resulta molt espanyol.

Y molt picant.

Llegeix:

«Si durant el seu viatge el rey va a Bilbao, hi anirà sol. El seu cunyat, Caserta, ha desistit d' acompanyarlo.

¿Comentari nostre?

Permetin que 'ns el reservém.

Aquest suelt ha de fer com el rey en son viatge a Bilbao.

Ha d' anar sol.

De bona 'ns hem escapat!

Nada menos que sembla que 'ls carlistas tenien mitj determinat llençar-se a la muntanya el dia de Sant Jaume, sens dupte pera celebrar dignament la festa del fill del rey de les húngares.

«Día de Sant Jaume
del any noucentos dos
els valenta carcundas
navan a fer l' os!»

Pero a la quinta van pensarlo millor y en lloc de llençar-se al camp 'sabén qu' van fer?

Van llençar-se a la fonda.

Y allí, entre trago y caixalada, van parlar una mica de la santa causa, y quan van estar ben tips, se 'n entornaren a caseta.

Fet y fet, els alabo el gust.

Sempre val mes el tip de talls que van ferse anant al restaurant que 'l tip de castanyas que s' haurian fet si arriban a anar a fora.

El Pare Román farà molt bé dirigintse a Roma procurant que s' estableixin dos novas invocacions: La de la Mare de Déu del Estat de siti. Y la de la Mare de Déu dels Trànsits judicials.

Gracias a elles, en determinats cassos podrán quedar impunes els delictes mes abominables.

**

Dihem això en vista de lo que li está passant a la mare del nen infeli, que sigueu objecte del especial carinyo de aquell célebre pare calassanci.

Ningú mes indicat que una mare pera pendre la seva defensa, intervenint en la instrucció de las diligencias judicials, á fi de que no s' omiteixi cap medi que pugui conduhir al descubrimiento de la veritat. Y no obstant, per certas exigències de la lley, per no poder presentar de moment la venia marital, se li nega'l dret de intervenció, que mes que un dret, sembla un deber imposat per la naturalesa.

**

Està clar que l' auto del jutje, fidel a la lletra de la lley, contrari al esperit de la justicia ha sigut elevat a la decisió del tribunal superior.

Pero mentrels las coses marxan per aquest camí, el fet principal queda relegat al olvit, y van desapareixen las probas materials que podrían evidenciar la responsabilitat del culpable.

Y així se compleix la lley.

Pero així també 's deixa en la mes completa in defensió a un pobre nen de sis anys.

El Marqués de las Cinquillas en el Congrés catòlic de Santiago va llegir una perorata tractant la qüestió social.

Ab ben poc esforç podia presentar una solució completa del problema.

No li calia mes que dir: —Que tots els espanyols se posin en el meu lloc, obtenint del Estat una subvenció anual de 8 milions de pessetas, y la qüestió social queda resolta.

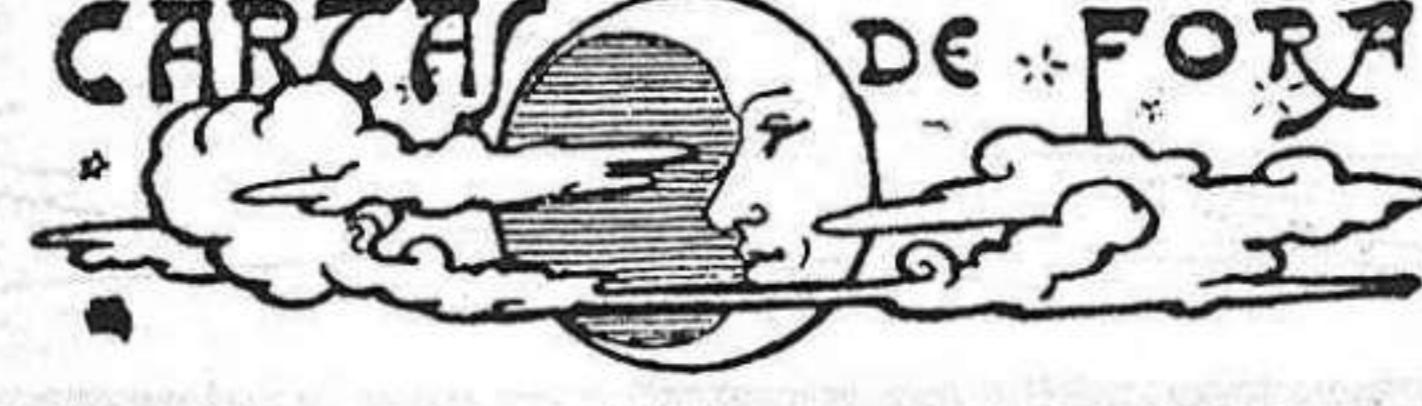
Tira peixet! 6 mes ben dit: Tira tiburón!

Havíam quedat en que 'ls ministres nous, quan deixessin de serho, no tindran dret a la percepció de cessantia de cap mena.

Pero ya vingut l' Urzáiz, ha recorregut al Consell d' Estat y ha obtingut, segons sembla, l' reconeixement de les 7,500 pessetas, que se li haurán de satisfer mètirs visqu.

Y com molts altres ex-ministres se troben en el mateix cas no pujarà a pocas mils pessetas la nova càrrega que pesarà sobre 'l presupost.

Ja veuen com ens están regenerant.

TARRASSA, 24 de juliol

Ha produït molt mal efecte en aquesta població la conducta del arcalde Sr. Salas aconsellant la no celebració de la festa commemorativa que cada any solém dedicar als màrtirs de la llibertat Jover y Alagorda, que 'l dia 22 de juliol de 1872 moriren com uns valents, il·luminats contra les turba carlistas que havien entrat a Tarrasa.

No obstant, a pesar de la vergonyant oposició del señor Salas, la patriòtica demostració s' ha realitzat, ab l' aplauso y 'l concurs de tots els bons tarrassencs, que distan molt de pensar com el seu arcalde.

SANT CUGAT DEL VALLES, 27 de juliol

Vaja, ja ha pres possessió d' aquesta vila la nova y ja famosa imatge del Sagrat Cor, regalada per una persona devota, y que segons les trassas, serà un nou motlle de fer diners.

La saragata que ab tal motiu han armat als llançants d' aquesta població no té fi ni compte. El re

atenció que l' públic ha vingut prestantli durant algunes dies.

La mare no es tal mare, sino madrastra; lo d' haver volgut comerciar ab las gracies de la Merceneta no s' ha confirmat; la trompetejada herència no existeix; lo de la reclusió apareix molt dupertós y en tot cas no ha revestit la forma ni ha tingut la durada que se li suposava; la pobra noya resulta ser un temperament desequilibrat...

En fi, que 'l delicto—puig de totes maneras, encare que no ben calificat, sembla que hi ha delicto, —es en mitj de tot d' una vulgaritat tan senzillament repugnant, que considerem que la premsa, dat l'estat actual del assumpte, deu deixar-lo integrat al jutje, que 's cuidarà, sens dupte, de donar a cada hui lo que sigui seu, portant a la víctima al manicomi, si es boja, y a la madrastra a la presó, si es criminal.

Y prou secuestrada, que 'l govern se'n alegra d' allò més de veure com el poble, entretingut ab aquests dramas, diguemho així, privats, s' olvida candorosament del gran drama públic, de l'espanyola tragedia nacional en la qual tan brillant paper hi representan els padres Romàns, els frares, els recaudadors de contribucions y la ilustre llopada de Madrid.

MARTINGALAS

H, fillets de Deul... Quan en Sa-gasta va saber aquest dia que 'l seu nebot, el ministre d' Hisenda don Tirso Rodríguez, havia dit que la recaudació presentava mal aspecte, quina pataleta va tenir! No sembla sinó que 'l governador de Madrid, qu' es un home que lo menos pesa quatre o cinc quintars, li havia trepitjat un ull de poll.

Toca 'l timbre, crida a un ordenansa, li mana que inmediatament porti a la seva presència, mort o viu, al desventurat nebot; aquell, tremolós y suant, corra a presentàrsel, y...

Y Volen vosté tenir el gust d' assistir a una escena de familia... fusionista?

Pues prenguin assiento, callin y escoltin.

**

—¿Qué has fet, ministre tres vegadas desditxat?

—Jo?

—Sí, tú; no ho neguis, que ho sé tot, ¡tot absolutament!

—Pues si tot ho sab ¿qué es lo que 'm pregunta?

—Noy, de xascos ja me'n clava prou en Weyler: no necessito que un de la meva propia sanch vinguí a aumentar la dossis. Digas, ¿cómo es que has fet aixó?

—¿Qué?

—Així, aquesta criaturada d' anar a explicar a la gent qu' en els ingressos del semestre passat hi trobas una disminució de no sé quants milions...

—Cregui que al ferho, la meva intenció era molt bona.

—¿Sí? A veure, explícamela aquesta intenció tan superfina. ¿Qué t' proposavas ab aquestes infantils confidencias, més propias d' una portera xerraire que del ministre d' Hisenda d' una situació liberal?

—Jo vaig dirme: ja que 'ls ingressos disminueixen, —perquè tingui entès que lo de la disminució es desgraciadament veritat—femho públich, y així conseguim dugas coses.

—Dugas? Ja las sé. Primera: demostrar qu' ets un boca-moll sense solta. Segona: fer baixar els quatres.

—No, senyor. El meu primer propòsit era enterir als acreedors y obligarlos delicadament a concedirnos una mica d'espera. Perque, així ho comprén qualsevol, a una persona que recunda menos de lo que s'ha imaginat qui haurà inglés de tan mal cor que vaji a premiarlo?

—Ets un benevolent! Has arribat a ministre y encara no sabs que 'ls inglesos no 'n tenen de cor?

—Oncle, per amor de Déu!

—Veste explicant. Has dit el teu primer propòsit.

—Y 'l segon?

—El segon era desacreditar a l' Urzáiz. Fer pública en aquests moments una baixa en els ingressos, era lo mateix que dir al pais: ¡Ja ho veus l' anterior ministre d' Hisenda si n' era d' ignorant! Gracias als seus maravellós càlculs; gracias a las mides per ell preses; gracias a las seves admirables combinacions financeres, els dens s' han tornat vuyts y en els sis primers mesos d' aquest any hem pegat tal reculada, que la caixa nacional tota tremola.

—Bravíssim! Tirador com tú, no n' havia vist

mai cap. Apuntas a l' Urzáiz y ¿sab a qui has tocata? A mí.

—A vosté?

—Sí, gamaris; a mí, ja mí... ¡Sembla mentida que un nebot meu signi tan baliga-balaga!... [L' Urzáiz]... Desacreditar a l' Urzáiz... Lo que se 'n recorda la gent de l' Urzáiz a horas d' aral... Lo que 'l públic dirà no es lo que tú t' imaginas, sinó una cosa ben diferent. ¡Bona está la situació de don Práxedes!... Miréu, ja no fa 'l calaix que solia fer avans!... ¡Va a menos, recula, s' enfona! Així es lo que dirà la gent.

—Cregui que lo qu' es jo no m' ho mirava pas així.

—Perque no tens món, ni trastienda, ni picardis, ni res de lo que 's necessita per administrar l' Hisenda d' una nació. ¿No sabs qu' fa, quan se ven arruinat, un particular que la sapiga llarga?

—Crida als acreedors y 'ls diu que...

—¡Cala, pàrvul, que no concebeixes més que desatins! El particular arruinat no crida als acreedors ni diu res a ningú. Lo que fa sense pensar-hi gots es comprar-se un vestit nou, estrenar un altre sombrero y, si s' està en pis segon, baixar immediatament al principal.

—¿Qué consegueix així?

—Desistar als inglesos, tranquilizar als proveïdors que, creyent mitj revertat, estaven ja a punt de no fiarli, y restaurar el seu crèdit vacilant, que ab aquesta nàbil maniobra queda, si no com nou, reforçat al menos per unes quantes setmanes.

—Perdó, tio. Ara veig tota la enormitat de la meva planxa. ¡No hi tornaré més!

—Així m'ho penso. Has d'agafarho com a tècnica invariable. La veritat no se li diu mai al país, ¡may! ¿Que t' creus que 'ls ministres anteriors no 'l trobaven també el deficit que tú trobas avuy? Pero ells eran mes vius, no badavan, y en lloc de confessar-ho com has fet tú, s' empionaven un estat de competències qualsevol, explicavan que tot anava d' allò mes bé, y embolicava que fa fort y rodí la bola.

—Y donchs ¿cómo ne sortím ara del enredo en que involuntariament m' hi ficat?

—¿A quānt ascendeix la disminució observada?

—¿La veritat, la veritat?

—Si, home: a mí no ha d' amagarse'm res.

—A prop de deu milions de pessetes mensuals.

—Pues espavilat. Quan tornis a donar un estat de la recaudació, digas que la situació ha variat, que 'l Tresor se normalisa y que 'ls ingressos han sufert un'alsa tan grossa, que permetrà cumplir holgadament tots els compromisos, deixant encare un sobrant que 's podrà dedicar a beneficència, obres pùblicas y millors en l' ensenyansa.

—Tio, es vosté un salmón!

—¿Cóm?

—Vull dir un Salomón ¡Lo que a vosté no se li ocurreix, no se li ocurreix a ningú!

**

Conque, ja ho saben els mansíssims contribuents.

Si el publicar-se l' estat de la recaudació del pròxim trimestre resulta que 'ls ingressos han experimentado un considerable aumento que compensa con exceso el pequeño desnivel que en los últimos meses parecia apuntar, no ho extranyin gens ni mica.

Ja hem quedat així.

FANTÀSTICH

La caricatura al extranger

ELS QUE PASSAN

(Imitació de G. Lorin)

—Sabeu que l' humanitat

es graciosa, ben mirat?

Dende aquest recó de plassa contemplo la gent que passa, uns amunt, altres avall, altres montats a caball, y observo, sense volgué, tals coses que, en bona fe, cremat y tot com estich, verdaderament hi rich.

Comenseu a reparar: aquest s' ha fet afeytar, aquell ostenta una barba que talment sembla una garba, aquell altre del darrera porta lentes y xistera, l' altre d' un barret de palla, l' altre arrossega una tralla, l' altre va xiulant a un gos, l' altre acompaña a un nen ros.

Ara 'n vé un que tragina una brusa de ilustrina, ara un altre molt ibat ab el cal apedassat, ara un altre que luheix un traço que no 's coneix si es de vellut ó de llana ó d' escorxes de magranera, ara un jovenet que fuma ab una pipa d' espuma, ara un que fuma a boquilla, ara un que no porta armilla, ara un que sembla un gitano, ara un que 's venta ab un vano..

Aneu, aneu, aneu, que l' espectacle es xcocant. Aquest va ab una corbata de color de pell de rata, l' altre d' un vert groch, l' altre de color de foch, l' altre pobla, l' altre rica, l' altre grossa, l' altre xica.

Y 'ls colls de camisa? Aquest el porta blanch y molt dret, aquell el gasta tombat y horrorosament llisat, l' altre separat de puntes, l' altre al contrari, molt juntas, l' altre ample que hi pot ballar, l' altre estret com un collar.

Qui va ab un jaqué marrón, qui ab faixa, qui ab cinturón, qui enseanya uns mitjons fantàstichs, qui deixa veure 'ls elàstichs; l' un fa l' home ab un xech blau, l' altre d' un clavell al trau, l' altre una gorra rotonda, l' altre sabatas de lona...

Al detràs d' un que va ab guants passan dos noys elegants que llueixen al dit xich un anell bastant bonich; segueix a continuació un vell que porta bastó, y un que remena ab molt brill, y un que va de rayadillo, y un que als peus ni d' espardenyàs, y un que li penjan les grenyas, y un que vesteix de ciclista y un que sembla modernista...

¡Teniu! Aquest tranquilíssim va fent dissapte del nas, aquest altre calavera porta les mans al darrera, aquest las d' a la butxaca, aquell busca la petaca y 'n cargola un de primet, aquell se tren el barret, aquell altre casi corra, aquest va ab una patxorra que clarament manifesta que ja té la feyna llesta...

Ara 'n passa un d' abrigat, ara un altre descordat, y un altre ab una camisa d' una blancura qu' encissa, y un altre tan brut que ofen, y un altre ab un chatellet fet d' un triàngul de rals y dos duros cantonal.

Y va passant gent y gent, l' un actiu, l' altre indolent, l' un deixat, l' altre pulit, l' altre fluix, l' altre cenyit; l' un fent gala dels colors me-xillons y empipadors, l' altre lluhint els tons frets que agradan als homes nets,

y així, així.

Y fins a cert punt, se comprén.

El general cristiano tenia temes de conversació molt bonichs. Podia parlar de la campanya de Filippines, de la mort de Rizal, de la formació del nou partit catòlic...

¿De qu' podia parlar en Romero Robledo?

¿D' aquell lletrero que comensava: Cayó para siempre...?

¡Fugi, homel!

Ab aquests lletreros no 's va en lloch.

Telegrama de Paris:

—Dos empleats d' Hisenda, acusats d' haver defraudat al Estat, acaben de ser condemnats a cinqu anys de presiri.

—Veuen! Aquí tenen una cosa que a Espanya no succeixen mai.

—¿El qué? ¿Que 'ls empleats d' Hisenda defraudin al Estat?

—No: que 'ls envihin a presiri.

En un meeting clerical celebrat a Santiago, després de la clausura del deliciós Congrés carcatòlic que tantas rialles ha provocat, en Nocedal ha tingut l' humorada de declarar que no s' explica que hi hagi a Espanya persones que públicament fassin escarni de la fe.

—Molt bé, titella!

—Ell no s' explica això?

Nosaltres no 'ns expliquem un' altra cosa.

No 'ns expliquem que hi hagi homes de tanta barra que blossom de tenir fe sense tenirne, que in-

l' un ab una jupa extranya, l' altre ab gemelos de banya, l' altre ab punys fets de paper, l' altre ab joyas de doblet, l' altre ab una boyna vella, l' altre m'irantse La Esquella.

Y 'saben de tot això lo que 'n dedueixió jo? Pues qu' en aquest mon de mones tant capellans, com persones, com senyors, com proletaris, com fusters, com herbolaris, tothom acostuma a fer allò que mes li convé.

C. GUMÀ

ELS INÚTILS

Uí ho deya que 'ls diputats no servian per res? ¡Vaya si serveixin!

Es tan cert com vulguin que no representan la voluntat del poble, perque molts d' ells no saben ni ahont cau el districte que 's elegit.

També es veritat que la major part de diputats de la nació son uns surs incapassos de treure al ruch d' un blat.

Tampoch negaré que no pensan ni mica ni molla en els seus electors y que solo procuran per ells traballant d' hermilla endins.

Ab tot quant me dignin dels inviolables estaré conforme menos ab això de que no serveixin per res.

Hi vist ab gust que aquest any s' ha trobat la marea d' utilitar als diputats.

¿No s' han adonat de quina manera? Donchs, fixintse en qualsevol programa de festa major y allà veurán si serveix per algo això del diputat.

Dia tants: Recepció solemne del distinguido diputado por este distrito Don Fulano.

Per suposat que la recepció es ab música al devant, gegant al darrere y acompañament de quita xala.

Dia tants: Colocación de la primera piedra para una nueva casilla de burotes con asistencia del digno diputado por este distrito Don Fulano.

Ab discurs y tot alsiu al acte, estenentse en consideracions sobre l' cultiu de la remolatxa.

Dia idem. A la una de la tarde: Solemne banquete en los salones de la casa consistorial, en honor del distinguido diputado por este distrito Don Fulano.

Diversió també, ben popular encare que a menys que solo siguin las autoridades y personas distinguidas de la població. El poble ja pot donar-se una raccio de nas.

Dia tants: Función teatral y baile en el entoldado, en honor del distinguido diputado por este distrito Don Fulano.

Que, naturalment, assistirà als espectacles, saludant ceremoniosament al teatre a la Sra. del arcalde y ballant també ceremoniosament al envelat ab la filla del arcalde.

Dia tants: Despedida del etc. etc.

Revista de la setmana

—!Secuestradas, secuestradas!... Així es lo que á nosaltres ens convé. Així el públic s'olvida del padre Román.

—!Aquí da fin el Congreso!
—Perdonad sus muchas planchas!

—Bueno. Lo del Transvaal ja está acabat. A veure ara aquí, pels vols del Estret, si hi ha manera de fer alguna cosa.

—!Me treuen de Fransa!... ¡Cap á Espanya faltan corbs!

—!Infelís Sant Sebastiá!
—Ja no mes així t' faltava!

—!Lo de Murcia? ¡Pica, pica!
Com mes va, mes s' embolica.

—!Y donchs, Carlitos! ¿Qué fa? ¿Que no s'aixeca?
—No: no hi tingut temps de posarme d'acord ab cap boixista.

—!Trenta graus á l' ombrá!... ¡Trenta graus!... Ja n' hi hauria per fer contents a una pila de militars.

voquin la religió sense practicarla y que parlin continuament de Déu, sens perjudici de passàrsel per... qualsevol puesto sempre que ho creuen convenient y, sobre tot, beneficiós.
—Ho sent, senyor Nocedal?

En un dels últims consells de ministres en Moret estava empenyat en que n' Romanones deixés la cartera de ministre de Instrucció pública, passant á ocupar la direcció del Banc d'Espanya.

Pero en Romanones li va dir que nones.

Puig encare que va una mica coix, no està tan cansat, que necessiti un banch.

**

Ab aquesta feta han quedat al descobert les tendències de n' Moret, sempre propicias á las pretensions dels clergicals.

En Romanones no es cap revolucionari; pero á causa de certes midas que ha pres en materia d'ensenyansa, los clergicals li tenen una tirria espantosa, y en Moret se feya intérprete dels seus desitjos, trayentlo d'entremiti.

A tal punt ha arribat el liberalisme del antich secretari de las conferencies de Sant Vicents de Paul.

L' arcalde de Santiago de Galicia va colocar en la fachada de la casa del Ajuntament, el retrato del Papa rodejat de llum elèctrica.

L' hagues rodejat de llantias ó de ciris ho compendriam; pero de llum elèctrica?...

—Vaya uns caprichos mes extranyos té l' arcalde de Santiago de Galicia!

Els congressistas de Santiago van acabar la seva tasca ab un gran àpat de despedida.

Forquilla y ganivet en mà y alsant la copa varen homenjar á la santa religió dels nostres pares.

Y cosa qu' es digne de tenirse en compte: l' àpat sigüí l'inic peace en el qual varen estarhi tots conforments.

El sostre de San Joan de Letrán (Roma) amenaça ruïna, lo qual té molt desconsolat al Papa.

Si tant estima aquell sostre artístich, sembla que lo primer que li tocaría fer, fora procedir inmediatament á la seva restauració, que medis pecuniaris no n' hi faltan.

Donchs, no seyors: lo primer que se li ha acudit es promoure una suscripció pública, que si raja, com esperan els de Roma, n' hi haurá per la reparació del sostre, y encare sobrarà una cantitat considerable.

La Iglesia es així: hasta las desgracias se li tornan gracies.

Un tal Pare Vicent, que pertany als cataus jesuítichs, va recorregut els pobles del Maestrat, predicant contra las societats obreras.

Després de lo qual aixó, encare que molt escandalós, no té res d'extrany.

Sempre los gaudius han sigut els enemichs dels que traballan.

Als polítichs jo 'ls comparo
á alguns metges que coneixen:
quan curan el malalt, cobran,
y quan el matan, també.

*
—Aquest nen fa ja algun temps
que no sé com revifar-lo:
està groch, magre, tristot...
—No va pas als Escolapis?

*
A França estan fent dissapte,
á Italia estan fent neteja,
á Espanya... ja ni cal dirlo,
á Espanya estém fent el bestia.

*
Diu qu' en Weyler marxa avuy
á fer firmar vuit decrets.
—¿Quants ne durá sense firma?
—Pochs: no mes quatre parells.

*
A Ávila hi corran víboras,
á Andalusia taràntulas
á Ciutat Real llagostas...
—Y aquí?... ¿Qué fan aquests carcas?

L. WAT

En un kiosko, un parroquiá pren un número de LA CAMPANA.

Y veient que no porta un céntim á sobre, diu deixantlo:

—Dispensi, m' hi descuidat de posarme diners á la butxaca.

—No hi fa res—replica l' encarregat del kiosko—ja se' l pot endur: el pagará demà.

—¿Y si m' aixafava l' tramvia?

—Aixó ray: no s' perdría pas gran cosa.

Un trinxeraire detura á un seyor que passa per la Rambla.

—Dispensi: ¿tindría un misto?

—No, noy: no 'n tinch.

—Donchs tindria cinch céntims pera comprarne una capsà?

XARADA

Lectors, en dos cops de ploma,
ara 'l faré una xarada,
que si per cas no 's agrada
poden anarsen á Roma.

Es la prima negació,
la dos lletrat consonant,
en tres-inversa, veurán
vegetal gustós y bò.

—No han vist una carbonera
qu' es molt negre y asquerosa?
Donchs, lectors... no es altra cosa
el meu prima dos-tercera.

M' ha sortit fluixa i veritat?
Pro vaja, això res hi fa;
en un minut de rumia
ja ho tenen endavant.

A. RIBAS LL.

ACENTÍGRAFO

—¿Que tens tot en Deu, xicot?
un capellà 'm va preguntá:
—¿Y voste n' ha de tot?
al moment vaig contestá.

J. FARRÉS GAILART

TRENCA-CLOSCAS

I. ANTONET DEL OLI R.

Formar ab aquestas lletras el títul d' un saynete català.

ANTONI FELIU

ROMBO

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....